

Демонополізація спиртової галузі: хто, де, як та коли продаватиме заводи

Приватизація заводів ДП «Укрспирт» — це подія, на яку чекали майже десяток років. І доки продаж переносили в часі, призупинені підприємства галузі занепадали остаточно, обладнання іржавіло. За словами виконувача обов'язків директора ДП «Укрспирт», на утримання таких об'єктів держава щороку витрачала понад 100 мільйонів гривень.

Тож демонополізація галузі та приватизація спиртових підприємств — питання назріле. **По-перше**, держава відразу не лише позбудеться заводів, які стали тягарем для бюджету, а й отримає додаткові кошти від продажу цих непрацюючих об'єктів. **По-друге**, це дасть поштовх для розвитку самої галузі, адже приватні виробники використовуватимуть сучасні технології, а жорсткі ліцензійні умови унеможливають порушення в частині обліку спирту. На сьогодні спиртова галузь щороку недоплачує в держбюджет близько 8–10 млрд грн через тіньові ринки.

3 грудня 2019 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, кон'ячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» щодо лібералізації діяльності у сфері виробництва та обігу спирту етилового» № 318-IX, а за кілька днів його підписав і Президент.

Цей закон про демонополізацію спиртової галузі почав діяти з 1 січня 2020 року. А Кабінет Міністрів ухвалив і постанову від 12 серпня 2020 року № 699 «Про затвердження Програми реформування та розвитку спиртової галузі на 2020–2023 роки».

«Спиртові заводи мають перейти у приватні руки, держава повинна прописати інвесторам правила гри й контролювати, чи виконуються ці правила. Ефект держави — у збільшенні податкових надходжень. Держава не повинна займатися питаннями, наприклад, автоматизації котла чи іншими покращеннями на виробництві. Вона повинна контролювати й збирати податки, а не варити спирт», — зазначав тоді в. о. директора ДП «Укрспирт» Сергій Блескун.

Відповідно до норм закону вже з липня 2020 року в Україні приватні підприємства можуть отримати ліцензію на виробництво спирту. Проте з умовою, що до липня 2021 року виробляти та продавати спирт будуть лише на державних підприємствах, серед яких будуть і приватизовані.

«Таким чином, держава забезпечила найкращі умови для приватизації спиртових заводів, адже купівля заводу в найближчий рік — це єдиний шанс для інвестора розпочати виробництво спирту та продаж раніше за тих, хто збирається будувати власний завод “з нуля”».

Можливість стати першим і отримати перевагу на новому перспективному ринку має

позитивно вплинути на зростання ціни на заводи. А значить, збільшити надходження до державного бюджету», — наголошує заступник голови Фонду держмайна України Тарас Єлейко.

Так, у вересні стартувала велика приватизація спиртзаводів. Першим стало Немирівське місце провадження діяльності та зберігання спирту ДП «Укрспирт», що у Вінницькій області. Регіональне відділення Фонду держмайна України по Вінницькій та Хмельницькій областях оголосило аукціон із продажу підприємства ([посилання](#)) у системі «Прозорро.Продажі».

Стартова ціна об'єкта приватизації — 49 565 714,63 грн. Торги заплановано на 15 жовтня. «Ми вчергове підтверджуємо, що є лідерами в малій приватизації. Перший спиртзавод на продаж виставили саме через [майданчик](#) Української універсальної біржі. Тож запрошуємо всіх охочих ознайомитися із об'єктом приватизації. Хто ж вирішить «поборотися» за спиртзавод, наші менеджери допоможуть повноцінно підготуватися до торгів. Це перший об'єкт галузі, який виставили на приватизацію, тож конкуренція обіцяє бути неабиякою. А наші кваліфіковані консультації допоможуть учасникам впевнено крокувати до перемоги», — коментує директор Української універсальної біржі Сергій Гладкий.

Другим отримає інвестора Артемівське місце провадження діяльності та зберігання спирту ДП «Укрспирт», що у Харківській області. Його стартова ціна — 29 662 116,87 грн. Аукціон ([посилання](#)) відбудеться 19 жовтня.

«На заводи ДП «Укрспирт» високий попит інвесторів всередині країни: зернотрейдерів, виробників фармацевтики, біоетанолу, алкоголю. Також є зацікавлені покупці з-за кордону. Єдині, хто повністю не допущений до аукціонів, — це представники країни-агресора», — підкреслив Тарас Єлейко.

Нині Фонду держмайна України вже передано для підготовки на приватизацію 16 спиртзаводів. Загалом виставлять на продаж майже 80 підприємств.

Дати, на які варто звернути увагу приватним виробникам спирту:

з 1 липня 2021 року дозволяється будівництво нових підприємств із виробництва спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового;

до 1 липня 2021 року особи, які придбали майно ДП «Укрспирт», а також підприємства концерну «Укрспирт» або уклали договір у межах державно-приватного партнерства щодо такого майна, мають взяти на себе зобов'язання щодо збереження видів діяльності та не менш ніж 70 % штатних одиниць персоналу, що задіяний у виробництві;

до 1 січня 2024 року імпорту спирту здійснюється лише державними підприємствами, спеціально уповноваженими на це КМУ;

до 1 січня 2024 року виробництво алкогольних напоїв для реалізації на території України здійснюється з використанням спирту етилового ректифікованого, коньячного і плодового та зернового дистиляту, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового та виноградного дистиляту спиртового, що мають статус українських товарів відповідно до Митного кодексу України.